2024/3220

30.12.2024 г.

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (ЕС) 2024/3220 НА СЪВЕТА

от 9 декември 2024 година

за установяване на задоволителното изпълнение на условията за изплащане на втората вноска от безвъзмездната финансова подкрепа и от подкрепата под формата на заем по линия на плана за Украйна в рамките на механизма за Украйна

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) 2024/792 на Европейския парламент и на Съвета от 29 февруари 2024 г. за създаване на механизъм за Украйна ([1]), и по-специално член 26, параграф 4 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

(1) По стълб I на механизма за Украйна (наричан по-нататък „механизмът“) на Украйна се предоставя финансова подкрепа в размер до 38 270 000 000 EUR за периода 2024—2027 г. под формата на безвъзмездна подкрепа и заеми. Финансирането по стълб I се разпределя преди всичко въз основа на плана за Украйна в рамките на механизма за Украйна (наричан по-нататък „планът“). В плана се излагат програмата за реформи и инвестиции за Украйна, както и качествените и количествените стъпки, които са свързани с финансирането по стълб I на механизма.

(2) Съгласно член 19 от Регламент (ЕС) 2024/792 Съветът одобри оценката на плана с Решение за изпълнение (ЕС) 2024/1447 ([2]), в което е установен графикът за мониторинг и изпълнение на плана, включително качествените и количествените стъпки, които са свързани с финансирането по стълб I на механизма.

(3) Цялата сума на финансовите ресурси, осигурени за плана съгласно Решение за изпълнение (ЕС) 2024/1447 , възлиза на 32 270 000 000 EUR, от които 5 270 000 000 EUR са под формата на безвъзмездна финансова подкрепа и до 27 000 000 000 EUR — под формата на заем.

(4) В съответствие с членове 24 и 25 от Регламент (ЕС) 2024/792 на Украйна бяха изплатени 6 000 000 000 EUR като извънредно мостово финансиране и 1 890 000 000 EUR под формата на предварително финансиране, представляващо авансово плащане в размер на 7 % от подкрепата под формата на заем, която Украйна може да получи в рамките на плана.

(5) В съответствие с член 26, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2024/792 на Украйна бяха изплатени 4 165 092 857 EUR по първата вноска, от които 1 500 000 000 EUR — под формата на безвъзмездна финансова подкрепа и 2 665 092 857 EUR — под формата на заеми. В съответствие със споразумението за заем, сключено между Съюза и Украйна съгласно член 22 от Регламент (ЕС) 2024/792, за приключване на предварителното финансиране на заема беше използвана сума в размер на 200 598 387 EUR от първата вноска.

(6) В съответствие с член 26, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2024/792 на 10 октомври 2024 г. Украйна подаде искане за плащане на втората вноска от безвъзмездната финансова подкрепа и от подкрепата под формата на заем в размер на 4 248 847 926 EUR, както е посочено в приложението към настоящото решение, и представи доказателства за задоволителното изпълнение на осем от деветте качествени и количествени стъпки. На 31 октомври 2024 г. бяха представени допълнителни доказателства, свързани със задоволителното изпълнение на оставащата стъпка. Към искането бяха приложени документите, изисквани съгласно член 12 от рамковото споразумение, член 5 от споразумението за финансиране и член 6 от споразумението за заем, сключени между Съюза и Украйна съгласно съответно членове 9, 10 и 22 от Регламент (ЕС) 2024/792.

([1]) ОВ L, 2024/792, 29.2.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj.
([2]) Решение за изпълнение (ЕС) 2024/1447 на Съвета от 14 май 2024 г. за одобряване на оценката на плана за Украйна (ОВ L, 2024/1447, 24.5.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1447/oj).

(7) В съответствие с Решение за изпълнение (ЕС) 2024/1447, заедно с искането си за плащане Украйна представи доказателства за задоволителното изпълнение на деветте стъпки, които трябваше да бъдат предприети до третото тримесечие на 2024 г. Тези девет стъпки са свързани с различни реформи, изложени в плана в главите относно борбата с корупцията и изпирането на пари, човешкия капитал, стопанската среда, децентрализацията и регионалната политика, енергийния сектор, екологичния преход и опазването на околната среда. На Специализираната прокуратура за борба с корупцията на Украйна бе предоставена възможност да увеличи числеността на персонала си. Бяха приети планът за действие за изпълнение на стратегията за възстановяване на активи за периода 2023—2025 г., стратегията за демографско развитие за периода до 2040 г., планът за действие за дерегулация и резолюциите за изменение на държавната стратегия за регионално развитие за периода 2021—2027 г. Освен това беше разработен концептуален документ, в който се определя обхватът на дерогациите от правилата за оценка на въздействието върху околната среда и за стратегическа екологична оценка. И на последно място, влязоха в сила законите относно Наказателния кодекс и Наказателно-процесуалния кодекс и относно промишленото замърсяване, както и вторичното законодателство относно почтеността и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия.

(8) В съответствие с член 26, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2024/792 Комисията направи подробна оценка на подаденото от Украйна искане за плащане и даде положителна оценка на задоволителното изпълнение на деветте стъпки за втората вноска, съдържаща се в приложението към настоящото решение. Тази положителна оценка се прави в контекста на изпълнението на плана. По-нататъшното привеждане в съответствие с достиженията на правото на ЕС ще бъде улеснено чрез процеса на присъединяване към ЕС.

(9) Комисията счита, че Украйна продължава да изпълнява предварителното условие за подкрепа от Съюза, посочено в член 5 от Регламент (ЕС) 2024/792. По-специално Украйна продължава да поддържа и зачита ефективните демократични механизми, включително многопартийна парламентарна система и върховенството на закона, и да осигурява гаранции за зачитането на правата на човека, включително правата на лицата от малцинствата.

(10) Поради това с настоящото решение следва да се установи, че съответните условия за плащането на втората вноска по плана са изпълнени в задоволителна степен.

(11) Предвид трудната фискална ситуация, пред която е изправена Украйна, от изключително значение е средствата да бъдат изплатени възможно най-скоро. Предвид извънредния характер на ситуацията и за да се ускори процесът, настоящото решение следва да влезе в сила в деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз* и да се прилага от датата на приемането му,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Установява се задоволителното изпълнение на съответните условия за плащане на втората вноска в размер на 4 248 847 926 EUR съгласно приложението към Решение за изпълнение (ЕС) 2024/1447, в съответствие с оценката, представена от Комисията съгласно член 26 от Регламент (ЕС) 2024/792, която е приложена към настоящото решение.

Член 2

Настоящото решение влиза в сила в деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Прилага се от датата на приемането му.

Съставено в Брюксел на 9 декември 2024 година.

За Съвета

Председател

NAGY I.

ПРИЛОЖЕНИЕ

Оценка на задоволителното изпълнение на стъпките, свързани с втората вноска по плана за Украйна

РЕЗЮМЕ

В съответствие с член 26 от Регламент (ЕС) 2024/792 от 29 февруари 2024 г. за създаване на механизъм за Украйна ([1]) на 10 октомври 2024 г. Украйна подаде искане за плащане на втората вноска по плана за Украйна. В подкрепа на искането за плащане Украйна предостави обосновка за задоволителното изпълнение на осем от деветте стъпки за втората вноска, посочени в приложението към Решение за изпълнение (ЕС) 2024/1447 на Съвета от 14 май 2024 г. за одобряване на оценката на плана за Украйна ([2]). На 17 октомври 2024 г. Комисията изпрати писмо със забележки с искане за обосноваване на задоволителното изпълнение на липсващата стъпка (стъпка 4.4), както и допълнителни документи за обосновка относно другите стъпки. На 31 октомври 2024 г. Украйна представи необходимите доказателства, които надлежно обосновават задоволителното изпълнение на всичките девет стъпки.

Ето защо въз основа на информацията, предоставена от Украйна, всичките девет стъпки се считат за задоволително изпълнени. Като част от главата относно борбата с корупцията и изпирането на пари бяха предприети следните мерки: i) увеличаване на броя на персонала на Специализираната прокуратура за борба с корупцията; ii) изменение на Наказателния кодекс и Наказателно-процесуалния кодекс; и iii) приемане на план за действие за изпълнение на стратегията за отнемане на активи за периода 2023—2025 г.

Като част от главата относно човешкия капитал беше приета стратегията за демографско развитие.

Като част от главата относно бизнес средата беше приет планът за действие за дерегулация. Като част от главата относно децентрализацията беше приета държавната стратегия за регионално развитие за периода 2021—2027 г.

Като част от главата относно енергетиката беше прието вторичното законодателство относно REMIT. Като част от главата относно екологичния преход и опазването на околната среда бяха предприети следните мерки: i) приемане на законодателство относно промишленото замърсяване; и ii) публикуване на концептуален документ относно отклоненията от правилата за оценка на въздействието върху околната среда и за стратегическата екологична оценка.

1) **Стъпка 4.1**

Наименование на стъпката: Увеличен брой на персонала на Специализираната прокуратура за борба с корупцията
Свързана реформа/инвестиция: Реформа 1. Развиване на институционалния капацитет на рамката за борба с корупцията
Финансирана чрез: безвъзмездна подкрепа
Контекст Изискването по отношение на стъпка 4.1, описано в приложението към решението за изпълнение на Съвета, е: *„На Специализираната прокуратура за борба с корупцията е предоставена възможност да увеличи числеността на персонала си от 10 % на 15 % от персонала на Националното бюро за борба с корупцията.“* Стъпка 4.1 е втората стъпка при изпълнението на реформа 1 от глава 4 (Борба с корупцията и изпирането на пари). Тя беше предшествана от стъпка 4.2, която трябваше да бъде осъществена до второто тримесечие на 2024 г., с която беше назначен нов ръководител на Националната агенция за предотвратяване на корупцията, и е последвана от стъпка 4.3, която трябва да бъде извършена до първото тримесечие на 2025 г., която има за цел да увеличи персонала на Висшия съд за борба с корупцията.

([1]) Регламент (ЕС) 2024/792 на Европейския парламент и на Съвета от 29 февруари 2024 г. за създаване на механизъм за Украйна (ОВ L, 2024/792, 29.2.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj.

([2]) Решение за изпълнение (ЕС) 2024/1447 на Съвета от 14 май 2024 г. за одобряване на оценката на плана за Украйна (ОВ L, 2024/1447, 24.5.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1447/oj.

Предоставени доказателства

1) Обобщаващ документ, в който е надлежно обоснован начинът, по който стъпката е изпълнена задоволително в съответствие с изискванията, посочени в приложението към Решение за изпълнение (ЕС) 2024/1447 на Съвета;

2) Копие от Закон на Украйна № 3509-IX *за изменения на Наказателно-процесуалния кодекс на Украйна и други законодателни актове на Украйна за укрепване на независимостта на Специализираната прокуратура за борба с корупцията* от 8 декември 2023 г.;

3) Копие от Закон на Украйна № 1697-VII *за Прокуратурата* от 18 май 2024 г.;

4) Копие от Закон на Украйна № 3460-IX *за държавния бюджет на Украйна за 2024 г.* от 21 септември 2024 г.;

5) Копие от Постановление № 520-г на Кабинета на министрите на Украйна *относно преразпределянето на някои държавни бюджетни разходи, предвидени за Главната прокуратура за 2024 г.*, от 7 юни 2024 г.;

6) Копие от проектозакон на Украйна № 12000 *за държавния бюджет на Украйна за 2025 г.* от 14 септември 2024 г.;

7) Копие от обяснителната бележка към проектозакон на Украйна № 12000 *за държавния бюджет на Украйна за 2025 г.* от 14 септември 2024 г.

Анализ

Обосновката и доказателствата по същество, предоставени от украинските органи, обхващат всички съставни елементи на стъпка 4.1.

Общата цел на реформа 1 от глава 4 е да се увеличи общият капацитет за борба с корупцията на инфраструктурата за борба с корупцията. Парламентът прие Закон на Украйна № 3509-IX за изменения на Наказателно-процесуалния кодекс на Украйна и други законодателни актове на Украйна за укрепване на независимостта на Специализираната прокуратура за борба с корупцията (СПБК) на 8 декември 2023 г. (по-нататък „Закона“). Общата цел на Закона е да се подобри институционалната и организационната независимост на СПБК. С член 11 от глава 2 от Закона се изменя член 14 от Закон на Украйна № 1697-VII за Прокуратурата, съгласно който персоналът на СПБК е 15 % от законоустановения максимален брой на персонала на централните и териториалните отдели на Националното бюро за борба с корупцията (НББК).

Общият бюджет, отпуснат на СПБК по Закона на Украйна за държавния бюджет на Украйна за 2024 г., беше 203,3 милиона UAH, от които 150,1 милиона UAH за персонал. Тази сума беше допълнително увеличена през 2024 г. чрез различните изменения на Закона за държавния бюджет. В проектозакон № 12000 на Украйна за държавния бюджет на Украйна за 2025 г. от 14 септември 2024 г. се предлага отпускането на 336 милиона UAH за бюджета на СПБК, от които 256,9 милиона UAH за персонал, което представлява увеличение на финансирането за 2025 г. със 71 %. Законът на Украйна за държавния бюджет на Украйна за 2025 г. все още не е приет към момента на тази оценка, но се очаква тези средства да не бъдат значително изменени. Като цяло с тези отпуснати финансови средства СПБК ще разполага с необходимите средства за увеличаване на персонала си от 10 % на 15 % от персонала на НББК.

Оценка на Комисията: Изпълнена задоволително

2) **Стъпка 4.4**

Наименование на стъпката: Влизане в сила на изменения Наказателен кодекс и на Наказателно-процесуалния кодекс

Свързана реформа/инвестиция: Реформа 2. Подобряване на правната уредба за по-ефективна борба с корупцията

Финансирана чрез: безвъзмездна подкрепа

Контекст

Изискването по отношение на стъпка 4.4, описано в приложението към решението за изпълнение на Съвета, е:

„Влизане в сила на законите на Украйна за изменение на Наказателния кодекс на Украйна и на Наказателно-процесуалния кодекс на Украйна. В законите е поставено ударение върху следните основни области:

— *подобряване на разпоредбите, уреждащи споразуменията за решаване на делата;*

— *отпеняне на срока на досъдебното разследване от момента на регистриране на наказателното производство до уведомяването за подозрението;*

— *допускане на разглеждането на определени дела от състав от един съдия от Висшия съд за борба с корупцията.“*

Стъпка 4.4 е първата стъпка при изпълнението на реформа 2 от глава 4 (Борба с корупцията и изпирането на пари). Тя се изпълнява успоредно със стъпка 4.6 относно приемането и публикуването на плана за действие за изпълнение на стратегията за отнемане на активи за периода 2023—2025 г. Последвана е от стъпка 4.7, която трябва да бъде осъществена до първото тримесечие на 2025 г., относно влизането в сила на Закона за реформа на Агенцията за отнемане и управление на активи и от стъпка 4.5, която трябва да бъде извършена до второто тримесечие на 2026 г. и която има за цел приемането и публикуването на стратегията за борба с корупцията и на държавната програма за борба с корупцията за периода след 2025 г.

Предоставени доказателства

1) Обобщаващ документ, в който е надлежно обоснован начинът, по който стъпката е изпълнена задоволително в съответствие с изискванията, посочени в приложението към Решение за изпълнение (ЕС) 2024/1447 на Съвета;

2) Копие от Закон на Украйна № 4033-IX *за изменения на Наказателния кодекс на Украйна и на Наказателно--процесуалния кодекс на Украйна за подобряване на разпоредбите за уреждане на споразуменията за решаване на делата в наказателните производства във връзка с корупционни престъпления и престъпления, свързани с корупция*, от 29 октомври 2024 г.;

3) Копие от Закон на Украйна № 3509-IX *за изменения на Наказателно-процесуалния кодекс на Украйна и други законодателни актове на Украйна за укрепване на независимостта на Специализираната прокуратура за борба с корупцията* от 8 декември 2023 г.;

4) Копие от Закон на Украйна № 3655-IX *за изменения на член 31 от Наказателно-процесуалния кодекс на Украйна относно подобряване на процедурата за наказателно производство* от 24 април 2024 г.;

5) Копие от Наказателния кодекс на Украйна № 2341-III от 5 април 2001 г.;

6) Копие от Наказателно-процесуалния кодекс на Украйна № 4651-VI от 13 април 2012 г.

Анализ

Обосновката и доказателствата по същество, предоставени от украинските органи, обхващат всички съставни елементи на стъпка 4.4.

Относно подобряването на разпоредбите, уреждащи споразуменията за решаване на делата

Парламентът прие Закон на Украйна № 4033-IX за изменения на Наказателния кодекс на Украйна и на Наказателно-процесуалния кодекс на Украйна за подобряване на разпоредбите за уреждане на споразуменията за решаване на делата в наказателните производства във връзка с корупционни престъпления и престъпления, свързани с корупция, на 29 октомври 2024 г. Законът влезе в сила на 1 ноември 2024 г. Целта на закона е да се повиши ефективността на наказателните производства за корупционни престъпления чрез подобряване на разпоредбите, уреждащи споразуменията за решаване на делата. В изменения член 53 от Наказателния кодекс на Украйна (наричан по-нататък „НК“) се предвижда, че в случай на решаване на делото по наказателно производство за корупционни престъпления чрез споразумение съдът може да наложи допълнително наказание под формата на глоба в границите, определени в този член. Освен това в изменения член 77 от НК се посочва, че в случай на освобождаване от изтърпяване на основното наказание с пробация могат да бъдат наложени допълнителни наказания, включително конфискация на имущество.

В изменения член 69, параграф 2 от НК се предвижда, че в наказателните производства за корупционни престъпления страните по споразумението за решаване на делото могат да се споразумеят за наказание лишаване от свобода, което е под най-ниския праг, установен в члена, предвиждащ санкцията, при спазване на изискванията на член 469, параграф 2 от Наказателно-процесуалния кодекс на Украйна (наричан по-нататък „НПК“). В него също така се посочва, че страните не могат да се споразумяват за наказание под най-ниския праг, предвиден в член 63 от НК. Съгласно член 469, параграф 2 от НПК споразумение за решаване на делото за корупционни престъпления може да бъде сключено, при условие че заподозреният или обвиняемият разкрие друго лице, извършващо корупционно престъпление, потвърдено с доказателства, и срещу пълно или частично обезщетение за вреди (като се вземат предвид естеството и степента на участие на лицето в престъпното деяние).

В изменения член 470 от НПК се определя процедурата за вземане на решения за сключване на споразумение за решаване на делото и се очертава ролята на Специализираната прокуратура за борба с корупцията (СПБК) в споразуменията за решаване на дела, свързани с наказателни производства за корупционни престъпления. С изменения член 474 от НПК се въвежда правото на страните по споразумението за решаване на делото да изменят сключеното споразумение преди обсъждането в съда. Освен това, в случай че съдът откаже да одобри споразумението, страните могат да предложат друго споразумение, което не включва елементите, довели до първоначалното отхвърляне от съда.

Относно отпяната на срока на досъдебното разследване от момента на регистриране на наказателното производство до уведомяването за подозрението

Парламентът прие и Закон на Украйна № 3509-IX за изменения на Наказателно-процесуалния кодекс на Украйна и други законодателни актове на Украйна за укрепване на независимостта на Специализираната прокуратура за борба с корупцията на 8 декември 2023 г. Законът влезе в сила на 1 януари 2024 г. Общата цел на Закона е да се подобри институционалната и организационната независимост на СПБК.

Съгласно предишната правна уредба сроковете за досъдебни разследвания бяха изчислявани от момента на вписването на информацията за наказателното производство в регистър. С изменения член 219 от НПК се отменя срокът на досъдебното разследване от момента на регистриране на наказателното производство до уведомяването за подозрението и се установява, че срокът на досъдебното разследване се изчислява от момента на уведомяване на лицето за подозрението до деня на сезиране на съда. Новите разпоредби се прилагат за всички наказателни производства, при които досъдебното разследване не е приключило преди датата на влизане в сила на Закон на Украйна № 3509-IX.

Относно допускане на разглеждането на определени дела от състав от един съдия от Висшия съд за борба с корупцията

Парламентът прие Закон на Украйна № 3655-IX за изменения на член 31 от Наказателно-процесуалния кодекс на Украйна относно подобряване на процедурата за наказателно производство на 24 април 2024 г., а законът влезе в сила на 16 май 2024 г. Законът има за цел да подобри ефективността на рамката за борба с корупцията и да повиши ефикасността на наказателните производства, като разшири възможността за това състав от един съдия да се произнася по дела в първоинстанционния съд. Със закона се изменя член 31 от НПК и се постановява, че в първоинстанционния съд наказателното производство се провежда по правило от един съдия. Със закона се премахва общото изключение по отношение на Висшия съд за борба с корупцията и се разширява възможността за това един съдия да се произнася по делата, които са от компетентността на Висшия съд за борба с корупцията. Изменените правила относно състава на съда ще се прилагат за наказателни производства, в които изслушванията не са започнали преди влизането в сила на Закон на Украйна № 3655-IX.

Оценка на Комисията: Изпълнена задоволително

3) **Стъпка 4.6**

Наименование на стъпката: Приемане на план за действие за изпълнение на стратегията за отнемане на активи за периода 2023—2025 г.

Свързана реформа/инвестиция: Реформа 2. Подобряване на правната уредба за по-ефективна борба с корупцията

Финансирана чрез: заеми

Контекст

Изискването по отношение на стъпка 4.6, описано в приложението към решението за изпълнение на Съвета, е:

„Приемане и публикуване на уебсайта на Кабинета на министрите на план за действие за изпълнение на стратегията за отнемане на активи за периода 2023—2025 г.“

Стъпка 4.6 е втората стъпка при изпълнението на реформа 2 от глава 4 (Борба с корупцията и изпирането на пари). Тя се прилага успоредно със стъпка 4.4 относно измененията на Наказателния кодекс и на Наказателно-процесуалния кодекс. Последвана е от стъпка 4.7, която трябва да бъде осъществена до първото тримесечие на 2025 г., относно влизането в сила на Закона за реформа на Агенцията за отнемане и управление на активи и от стъпка 4.5, която трябва да бъде извършена до второто тримесечие на 2026 г. и която има за цел приемането и публикуването на стратегията за борба с корупцията и на държавната програма за борба с корупцията за периода след 2025 г.

Предоставени доказателства

1) Обобщаващ документ, в който е надлежно обоснован начинът, по който стъпката е изпълнена задоволително в съответствие с изискванията, посочени в приложението към Решение за изпълнение (ЕС) 2024/1447 на Съвета;

2) Копие от Заповед № 759-р на Кабинета на министрите на Украйна *относно одобряване на плана за действие за изпълнение на стратегиите за отнемане на активи за периода 2024—2025 г.* от 13 август 2024 г.;

3) Копие от *плана за действие за изпълнение на стратегията за отнемане на активи за периода 2023—2025 г.* като приложение към Заповед № 759-р от 13 август 2024 г.;

4) Хипервръзка към публикацията на уебсайта на Кабинета на министрите и снимка на екран.

Анализ

Обосновката и доказателствата по същество, предоставени от украинските органи, обхващат всички съставни елементи на стъпка 4.6.

Планът за действие беше приет от Кабинета на министрите на 13 август 2024 г., а решението и копие от плана бяха публикувани на уебсайта на Кабинета на министрите на същата дата. В плана са очертани мерките, които ще бъдат предприети за изпълнение на стратегията за отнемане на активи за периода 2023—2025 г., организирани в съответствие с петте стратегически цели на стратегията. За всяка мярка в плана за действие се набелязват графикът на изпълнение, отговорният субект и очакваните крайни продукти и резултати. Сред съществените мерки, предложени в плана, са реформи на механизмите за юридическа конфискация, реформата на връщането на активи, както и проследяването и идентифицирането на активи.

Стратегическа цел 1 обхваща подобренията в законодателството за отнемане на активи, по-специално разширяването и реформирането на механизмите за юридическа конфискация и определянето на средствата за проследяване и идентифициране на активи.

Стратегическа цел 2 обхваща укрепването на институционалния капацитет на правоприлагащите и други агенции, включително чрез: предлагане на законодателство за увеличаване на оперативния капацитет и обучение в областта на отнемането на активи; подобряване на достъпа до регистри, доставчици на корпоративни данни, данни за финансови посредници и анализ на свободно достъпни данни; и засилване на междуведомствения електронен обмен на данни.

Стратегическа цел 3 обхваща укрепването на междуведомственото сътрудничество и обмена на данни, включително чрез реформиране на правната рамка за това сътрудничество и мерки за обучение за изграждане на капацитет.

Стратегическа цел 4 обхваща засилване на международното сътрудничество, включително чрез: анализ на най-добрите практики; увеличаване на международното обучение и участието на чуждестранни експерти в Украйна; и укрепване на формалното и неформалното сътрудничество с чуждестранни и международни субекти.

Стратегическа цел 5 обхваща подобряване на представителството и защитата на правата и интересите на Украйна в националните съдилища и чуждестранните юрисдикции, по-специално чрез мерки за подобряване на продажбата на активи и укрепване на международното отнемане на активи.

Оценка на Комисията: Изпълнена задоволително

4) **Стъпка 7.6**

Наименование на стъпката: Приемане на стратегията за демографско развитие за периода до 2040 г.

Свързана реформа/инвестиция: Реформа 6. Подобрено функциониране на пазара на труда

Финансирана чрез: заеми

Контекст

Изискването по отношение на стъпка 7.6, описано в приложението към решението за изпълнение на Съвета, е:

„Приемане на заповедта на Кабинета на министрите на Украйна за одобряване на демографската стратегия на Украйна за периода до 2040 г. В стратегията е поставено ударение върху следните основни области:

— *подобряване на ситуацията в областта на раждаемостта;*

— *намаляване на преждевременната смъртност, особено сред мъжете в трудоспособна възраст;*

— *преодоляване на отрицателните миграционни тенденции чрез връщане на принудителни мигранти, привличане на представители на чуждестранната диаспора в Украйна и т.н.;*

— *насърчаване на активното дълголетие;*

— *създаване на инфраструктура и предпоставки за сигурност с цел подобряване на демографската ситуация.“*

Стъпка 7.6 е първата стъпка при изпълнението на реформа 6 от глава 7 (Човешки капитал) относно подобряване на функционирането на пазара на труда. Реформа 6 съдържа допълнителна стъпка 7.7, която трябва да се извърши през второто тримесечие на 2026 г. и има за цел приемането на стратегията за заетост на населението.

Предоставени доказателства

1) Обобщаващ документ, в който е надлежно обоснован начинът, по който стъпката е изпълнена задоволително в съответствие с изискванията, посочени в приложението към Решение за изпълнение (ЕС) 2024/1447 на Съвета;

2) Копие от Заповед № 922-р на Кабинета на министрите *за одобряване на стратегията за демографско развитие на Украйна за периода до 2040 г.* от 30 септември 2024 г.;

3) Копие от *демографската стратегия на Украйна за периода до 2040 г.*, приложена към заповед № 922-р от 30 септември 2024 г.

Анализ

Обосновката и доказателствата по същество, предоставени от украинските органи, обхващат всички съставни елементи на стъпка 7.6.

Кабинетът на министрите на Украйна прие Заповед № 922-р от 30 септември 2024 г. *за одобряване на стратегията за демографско развитие на Украйна за периода до 2040 г.* (наричана по-долу „стратегията“). Стратегията е приложена към одобрената Заповед № 922-р и ще бъде придружена от планове за действие, изготвяни редовно за периоди от три години. В първия *план за действие за изпълнение на стратегията за демографско развитие на Украйна за периода до 2040 г.* се определят действията на политиката за периода 2024—2027 г. Предложените мерки ще помогнат на Украйна да постигне целите на стратегията.

Агресивната война на Русия срещу Украйна изостри много от съществуващите демографски предизвикателства, пред които е изправена Украйна. Освен бягството на голям брой украинци от руската военна агресия, тя доведе и до значително увеличаване на смъртността на украинците поради сраженията и нападенията над цивилни лица. В стратегията се прави анализ на текущата демографска ситуация в страната и се определят шест стратегически цели за смекчаване на проблемите. Прилагането на ефективни политики за подобряване на демографската ситуация е от ключово значение за икономическото развитие на регионите на първа линия и за цялата страна.

Стратегията има за цел да подобри положението в областта на плодовитостта чрез подобряване на репродуктивното здраве, насърчаване на благоприятна за семейството среда, увеличаване на икономическата самостоятелност на семействата и насърчаване на съвместяването на професионалния и семейния живот. Освен това в стратегията се предлага предоставянето на всеобхватна държавна подкрепа за семействата.

В допълнение стратегията се насочва към намаляването на преждевременната смъртност, особено сред мъжете в трудоспособна възраст. В нея се описват начини за подобряване на ранното откриване и профилактиката на заболяванията, които най-често водят до преждевременна смъртност или увреждане на здравето. Тя има за цел да повиши достъпността и качеството на медицинските грижи и да намали рисковите фактори за нараняване или смъртност в ежедневието. Освен това чрез стратегията се насърчава здравословен начин на живот, включително чрез разработването на спортни съоръжения и зони за отдих.

Стратегията има за цел да се преодолеят отрицателните миграционни тенденции чрез насърчаване на доброволното връщане на украинците, бягащи от руската военна агресия, и чрез засилване на официалните контакти с украинската диаспора. Освен това стратегията има за цел да намали емиграцията на младите хора от Украйна и да улесни имиграцията, за да се отговори на нуждите на пазара на труда.

Освен това стратегията насърчава активния живот на възрастните хора и дълголетието чрез насърчаване на участието на възрастните хора на пазара на труда, чрез осигуряване на подкрепа за тяхното здраве и благосъстояние и чрез подпомагане на насочени към тях дейности.

И накрая, стратегията се съсредоточава върху създаването на инфраструктура и условия за сигурност с цел подобряване на демографската ситуация. Украйна ще предприеме мерки за създаване на безопасна среда и за повишаване на доверието на гражданите в държавата. Освен това стратегията включва усилия за осигуряване на жилища за гражданите в съответствие с техните нужди и способности и за подобряване на наличността и качеството на инфраструктурата.

Оценка на Комисията: Изпълнена задоволително

5) **Стъпка 8.1**

Наименование на стъпката: Приемане на плана за действие за дерегулация

Свързана реформа/инвестиция: Реформа 1. Подобрена регулаторна среда

Финансирана чрез: заеми

Контекст

Изискването по отношение на стъпка 8.1, описано в приложението към решението за изпълнение на Съвета, е:

„Приемане на заповедта на Кабинета на министрите на Украйна за одобряване на плана за действие за дерегулация. В плана за действие е поставено ударение върху следните основни области:

— напасване и цифровизиране на разпоредбите за достъпа до пазара;

— *заменяне на наказателно-репресивния модел на държавен надзор (контрол) с превантивен (ориентиран към рисковете подход); както и*

— *намаляване на броя на надзорните и контролните функции.“*

Стъпка 8.1 е първата стъпка при изпълнението на реформа 1 от глава 8 (Бизнес среда). Реформа 1 съдържа допълнителна стъпка 8.2, която трябва да бъде извършена през третото тримесечие на 2025 г. и има за цел влизането в сила на законодателството в съответствие с плана за действие за дерегулация в конкретни сектори.

Предоставени доказателства

1) Обобщаващ документ, в който е надлежно обоснован начинът, по който стъпката е изпълнена задоволително в съответствие с изискванията, посочени в приложението към Решение за изпълнение (ЕС) 2024/1447 на Съвета;

2) Копие от Заповед № 838-р на Кабинета на министрите *за изменение на Заповед № 1413 на Кабинета на министрите на Украйна от 4 декември 2019 г.*, приета на 3 септември 2024 г.;

3) Копие от приетия *„План за действие за дерегулация на икономическата дейност и подобряване на бизнес климата“* като приложение към Заповед № 838-9 от 3 септември 2024 г.;

4) Документ, в който е дадено обяснение за всяка от мерките в плана за действие.

Анализ

Обосновката и доказателствата по същество, предоставени от украинските органи, обхващат всички съставни елементи на стъпка 8.1.

Планът за действие беше приет на 3 септември 2024 г. от Кабинета на министрите. В него се очертават задачите, които трябва да бъдат изпълнени, отговорните субекти и сроковете за изпълнение.

Планът за действие включва 99 мерки в различни области на икономическата дейност с цел намаляване на разпоредбите относно достъпа до пазара и броя на надзорните и контролните функции. Тези мерки имат за цел да рационализират процесите, да намалят регулаторната тежест и да премахнат припокриващите се, противоречиви и остарели регулаторни инструменти. Те ще бъдат изпълнени между третото тримесечие на 2024 г. и четвъртото тримесечие на 2025 г.

Мерките включват премахването на редица държавни надзорни и контролни функции, когато се установи, че те са остарели, заменени от по-нови разпоредби или създават неразумна регулаторна тежест за предприятията. Примери за това са: премахването на редица разрешения, които вече не са предвидени в закона и за които вече не съществува процедура за получаване; премахване на изискванията за представяне на извлечения на хартиен носител от открити електронни регистри; отмяна на изискването предприятията да получат удостоверение за регистрация за разработването на нови технологични паркове; и отмяна на редица проверки и разрешения за водене на преговори и образуване на съвместни предприятия с чуждестранни дружества.

В плана също така се определят мерки за цифровизиране на разпоредбите относно достъпа до пазара, главно чрез действие 31 относно цифровизирането на процедурите за лицензиране. Освен това с действие 26 се предлага въвеждането на система за доброволно застраховане на гражданска отговорност на предприемачите и доброволни одити на техните дейности. Целта е да се намали броят на надзорните и контролните мерки и да се премине към подход, който е по-превантивен и ориентиран към риска. Мярката също така ще засили отговорността на държавните служители за нарушения на изискванията за надзор.

Оценка на Комисията: Изпълнена задоволително

6) **Стъпка 9.5**

Наименование на стъпката: Приемане на резолюции за изменение на Държавната стратегия за регионално развитие за периода 2021—2027 г.

Свързана реформа/инвестиция:

Реформа 3. Разработване и прилагане на регионална политика

Финансирана чрез: заеми

Контекст

Изискването по отношение на стъпка 9.5, описано в приложението към решението за изпълнение на Съвета, е:

„Приемане на резолюцията на Кабинета на министрите на Украйна за изменение на държавната стратегия за регионално развитие за периода 2021—2027 г., одобрена с Резолюция на Кабинета на министрите на Украйна № 695 от 5 август 2020 г.

В резолюцията е поставено ударение върху следните основни области:

— *развитие на многостепенно управление, сближаване на системата за управление на регионалното развитие с процедурите и най-добрите практики на ЕС;*

— *насърчаване на партньорства, сътрудничество между общини и между региони и трансгранично сътрудничество;*

— *развитие на институционалния капацитет на териториалните общности и регионите по отношение на управлението на проекти, цифровизацията, борбата с корупцията и стратегическото планиране.“*

Стъпка 9.5 е първата стъпка при изпълнението на реформа 3 от глава 9 (Децентрализация и регионална политика). Реформа 3, свързана с разработването и прилагането на регионалната политика, включва допълнителна стъпка 9.6, която трябва да бъде извършена през четвъртото тримесечие на 2024 г. и е насочена към развитие на градоустройственото планиране на местно равнище.

Предоставени доказателства

1) Обобщаващ документ, в който е надлежно обоснован начинът, по който стъпката е изпълнена задоволително в съответствие с изискванията, посочени в приложението към Решение за изпълнение (ЕС) 2024/1447 на Съвета;

2) Копие от Резолюция № 940 на Кабинета на министрите на Украйна *за изменение на държавната стратегия за регионално развитие за периода 2021—2027 г.* от 13 август 2024 г.

Анализ

Обосновката и доказателствата, предоставени от украинските органи, обхващат всички съставни аспекти на стъпка 9.5.

Кабинетът на министрите одобри изменението на държавната стратегия за регионално развитие за периода 2021—2027 г. на 13 август 2024 г. Стратегията беше актуализирана, за да се реагира по-добре на въздействието на продължаващата агресивна война на Русия срещу Украйна, да се улесни процесът на възстановяване и реконструкция и да се отговори на препоръките в доклада на Комисията от 2023 г. за разширяването. Стратегията има три стратегически цели: i) изграждане на обединена държава в социално, хуманитарно, икономическо, екологично, свързано със сигурността и териториално измерение; ii) повишаване на конкурентоспособността на регионите; и iii) разработване на ефективно многостепенно управление.

Стратегията подкрепя развитието на многостепенното управление чрез две оперативни цели и цел за сближаване на системите за управление на регионалното развитие с процедурите и най-добрите практики на ЕС. Мерките включват законодателни подобрения, по-ясно разграничаване на правомощията, система за засилване на спазването на принципите, залегнали в Европейската харта за местното самоуправление, и механизъм за осигуряване на по-добра координация между различните равнища на управление и публичната администрация.

Освен това в стратегията като ключов приоритет се определя развитието на партньорства, както и сътрудничеството между общини и между региони и трансграничното сътрудничество. Това се подкрепя от две оперативни цели, насочени към развитие на различни форми на сътрудничество, включително международни партньорства на регионално и местно равнище, и задълбочаване на трансграничното сътрудничество между местните органи. Държавната програма за развитие на трансграничното сътрудничество за периода 2021—2027 г. също се очаква да допринесе за постигането на тези цели, включително като създаде условия за подписване на споразумения за трансгранично сътрудничество между местните органи на изпълнителната власт и органите на местното самоуправление и съответните административни териториални единици на граничещите държави.

Развитието на институционалния капацитет също се определя като ключов приоритет. Това включва увеличаване на цифровизацията и подобряване на равнището на професионалните умения и компетентности на държавните служители и служителите на органите на местното управление. Ключовите компетентности, определени в стратегията, включват стратегическо планиране, предоставяне на общински услуги, бюджетиране, привличане на инвестиции и създаване на условия за повишаване на отчетността и прозрачността на държавните и местните органи на самоуправление на всички равнища.

Борбата с корупцията се осъществява чрез намаляване на възможностите за корупционно поведение, включително чрез мерки като повишена цифровизация, отчетност и прозрачност в обществените дела. Подобрената общинска статистика, координираната система за пространствено планиране и единната геоинформационна система за мониторинг също се очаква да допринесат за подобряване на институционалния капацитет. Важен елемент е въвеждането на единна цифрова система за прозрачно и отговорно управление на всички проекти за възстановяване и развитие (DREAM). Това включва основан на данни подход към приоритизирането на програмите и проектите.

В стратегията се описват механизмите за изпълнение и мерките за мониторинг на напредъка, ръководен от Министерството на развитието на общностите, териториите и инфраструктурата на Украйна, като се поставя акцент върху проследяването и анализа на отклоненията на показателите от целите с оглед коригиране на изпълнението, ако е необходимо. Ще бъдат извършени вътрешни и външни оценки на стратегията и нейното прилагане, за да се оцени изпълнението и да се коригира по съответния начин.

Оценка на Комисията: Изпълнена задоволително

7) **Стъпка 10.8**

Наименование на стъпката: Влизане в сила на вторичното законодателство във връзка със закона съгласно Регламента относно интегритета и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия (REMIT)

Свързана реформа/инвестиция: Реформа 3. Реформа на пазара на електроенергия

Финансирана чрез: заеми

Контекст:

Изискването по отношение на стъпка 10.8, описано в приложението към решението за изпълнение на Съвета, е:

„Влизане в сила на вторичното законодателство във връзка със закона съгласно REMIT. NEURC одобрява следните процедури и изисквания:

— *процедурата за придобиване, спиране и прекратяване на статута на администратор за трансфер на данни;*

— *процедурата за функционирането на платформи за вътрешна информация;*

— *изискванията за осигуряване на интегритета и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия;*

— *процедурата за представяне на информация за икономически и търговски сделки с енергийни продукти на едро.*

Изготвяне на техническо задание за разработване на информационна система, в което са определени следните функции на NEURC: системата трябва да бъде интегрирана със системите на пазарните оператори, платформите за вътрешна информация и администраторите за трансфер на данни и да засича информация, показваща наличието на злоупотреба.“

Стъпка 10.8 е една от четирите стъпки за изпълнението на реформа 3. Очаква се реформата на пазара на електроенергия да бъде завършена до второто тримесечие на 2026 г.

Предоставени доказателства

1) Обобщаващ документ, в който е надлежно обоснован начинът, по който стъпката е изпълнена задоволително в съответствие с изискванията, посочени в приложението към Решение за изпълнение (ЕС) 2024/1447 на Съвета;

2) Копие от Резолюция № 2613 на Националната комисия за регулиране на енергетиката и комуналните услуги (наричана по-долу „НКРЕКУ“) *за одобряване на процедурата по приемане, спиране и прекратяване на статута на администратор за трансфер на данни* от 27 декември 2023 г.;

3) Копие от Резолюция № 137 на НКРЕКУ *за одобряване на процедурата за функциониране на информационни платформи за вътрешна информация* от 16 януари 2024 г.;

4) Копие от Резолюция № 614 на НКРЕКУ *за одобряване на изискванията за осигуряване на интегритета и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия* от 27 март 2024 г.;

5) Копие от Резолюция № 618 на НКРЕКУ *за одобряване на процедурата за представяне на информация за икономически и търговски операции, свързани с енергийни продукти на едро* от 7 март 2024 г.;

6) Копие от техническото задание за разработване на информационната система REMIT IT, надлежно подписано от представителя на изпълнителя, който е разработил предложението, и от представителя на НКРЕКУ;

7) Копие от вътрешен протокол № 119-н на НКРЕКУ от 26 септември 2024 г. за одобряване на техническото задание за разработване на информационната система REMIT IT.

Анализ

Обосновката и доказателствата по същество, предоставени от украинските органи, обхващат всички съставни елементи на стъпка 10.8.

Националната комисия за регулиране на енергетиката и комуналните услуги (НКРЕКУ) прие цялото съответно вторично законодателство относно Регламента относно интегритета и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия (REMIT). На 10 май 2023 г. парламентът прие първичното законодателство за REMIT (относно измененията на някои закони на Украйна за предотвратяване на злоупотреби на пазарите за търговия на едро с енергия).

Резолюция № 2613 беше приета на 27 декември 2023 г. и влезе в сила на 1 януари 2024 г. след публикуването ѝ на уебсайта на НКРЕКУ на 29 декември 2023 г. В нея се установяват процедурите за придобиване, спиране и прекратяване на статута на администратор за трансфер на данни (DTA). За да придобият статут на DTA, заявителите трябва да спазват резолюцията и техническата спецификация, предоставена от регулатора по време на процеса на кандидатстване. Ако заявител отговаря на изискванията и след като успешно е приключил етап на изпитване относно използването на софтуера, НКРЕКУ може да му предостави статут на DTA. Ако DTA наруши някои от процедурите, установени с тази резолюция, и не изпълни задълженията си за предоставяне на информация на регулатора, последният може да оттегли временно статута на DTA. В резолюцията се посочва и списък с различни обстоятелства, при които статутът на DTA може да бъде окончателно отнет.

Резолюция № 137 беше приета на 16 януари 2024 г. и влезе в сила на 23 юли 2024 г. след публикуването ѝ на уебсайта на НКРЕКУ на 22 януари 2024 г. С нея се установяват процедурите относно функционирането на платформите за вътрешна информация (наричани по-долу „платформи“). По-специално в нея се предвиждат: i) процедури за включване на вътрешната информация в регистъра на администраторите на платформи, в който се събира и записва информация за администраторите на платформи; ii) изисквания относно функционирането на платформите и задълженията на администраторите на платформите; iii) изисквания относно разкриването на вътрешна информация от администраторите на платформите; iv) разпоредби относно временното спиране на функциите на администратора на платформата и изключването на администратора на платформата от регистъра.

Резолюция № 614 беше приета на 27 март 2024 г. и влезе в сила на 29 март 2024 г., с изключение на глава 4, която влезе в сила на 2 юли 2024 г. след публикуването ѝ на уебсайта на НКРЕКУ на 28 март 2024 г. С нея се установява набор от изисквания за гарантиране на интегритет и прозрачност на пазара за търговия на едро с енергия и за подобряване на конкуренцията. По-специално с изискванията се определят: i) списък на потенциално манипулативно поведение на пазара за търговия на едро с енергия; ii) ограничения относно това как да се борави с вътрешна информация; iii) изисквания относно разкриването на вътрешна информация; iv) изисквания, приложими за професионалистите, занимаващи се с операции, свързани с енергийни продукти на едро; v) сигнали, сочещи потенциално подозрително поведение на пазара за търговия на едро с енергия; vii) принципи на сътрудничество между регулатора и Регулаторния съвет на Енергийната общност.

Резолюция № 618 беше приета на 27 март 2024 г. и влезе в сила на 2 юли 2024 г. след публикуването ѝ на уебсайта на НКРЕКУ на 29 март 2024 г. Тя се прилага за участниците на пазара за търговия на едро с енергия, администраторите за пренос на данни и специалистите, организиращи операции с енергийни продукти на едро. С нея се установяват процедурите за предоставяне на информация на НКРЕКУ относно: i) икономически и търговски операции, свързани с енергийни продукти на едро; ii) основни данни за пазарите на електроенергия; iii) основни данни за пазара на природен газ.

Както се посочва във вътрешен протокол № 119-н на НКРЕКУ, тя е завършила изготвянето на техническото задание за разработването на информационна система, определяща функциите на самия регулатор. В техническото задание, подписано от ръководителя на НКРЕКУ и изпълнителя, който е предоставил техническа подкрепа при изготвянето на документа, се определят функциите за системна интеграция със системите на пазарните оператори и за откриване на информация за наличие на злоупотреба. В него също така се определят функциите, възложени на платформите за вътрешна информация и администраторите за трансфер на данни.

Оценка на Комисията: Изпълнена задоволително

8) **Стъпка 15.1**

Наименование на стъпката: Влизане в сила на законодателството в областта на предотвратяването, намаляването и контрола на промишленото замърсяване, с частично прилагане на разпоредбите

Свързана реформа/инвестиция: Реформа 1. Предотвратяване, намаляване и контрол на промишленото замърсяване

Финансирана чрез: безвъзмездна подкрепа

Контекст

Изискването по отношение на стъпка 15.1, описано в приложението към решението за изпълнение на Съвета, е:

„Влизане в сила на Закона на Украйна за осигуряване на конституционните права на гражданите на безопасна околна среда за живота и здравето, с частично прилагане на разпоредбите. Подзаконовите актове трябва да бъдат приети в срок от 12 месеца, а някои разпоредби за прилагането на констатациите за най-добрите налични технологии и методи на управление — в срок от 4 години след прекратяване на военното положение, освен по отношение на инсталациите, които се въвеждат в експлоатация за първи път.

Законът е насочен към предотвратяване, намаляване и контрол на промишленото замърсяване и въвежда интегрирани подходи за издаване на разрешения и за контрол на промишленото замърсяване въз основа на прилагането на най-добрите налични технологии и методи на управление в съответствие с Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. относно емисиите от промишлеността (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването) (преработен текст).“

Предоставени доказателства

1) Обобщаващ документ, в който е надлежно обоснован начинът, по който стъпката е изпълнена задоволително в съответствие с изискванията, посочени в приложението към Решение за изпълнение (ЕС) 2024/1447 на Съвета;

2) Копие от Закон № 3855-IX на Украйна *за осигуряване на конституционните права на гражданите на безопасна околна среда за живота и здравето* от 8 август 2024 г.

Анализ

Обосновката и доказателствата по същество, предоставени от украинските органи, обхващат всички съставни елементи на стъпка 15.1.

Законът на Украйна за осигуряване на конституционните права на гражданите на безопасна околна среда за живота и здравето влезе в сила на 8 август 2024 г. Както е определено в член 29, параграф 1 от закона, разпоредбите му влизат в сила 12 месеца след неговото прилагане, с изключение на член 29, параграф 9. Както е определено в член 29, параграф 2, разпоредбите относно прилагането на констатациите от най-добрите налични технологии и методи на управление се прилагат не по-рано от четири години след датата на прекратяване на военното положение, с изключение на инсталациите, които се въвеждат в експлоатация за първи път.

С текущия закон се урежда замърсяването, произтичащо от промишлени производствени процеси, и частично се транспонира Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и Съвета от 24 ноември 2010 г. относно емисиите от промишлеността и от отглеждането на селскостопански животни (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването). Със закона в член 3 се въвежда понятието „комплексно екологично разрешително“, което трябва да бъде получено преди експлоатацията на всяка инсталация, извършваща дейности, които могат да причинят замърсяване. Законът има интегриран подход и задължава органите при процеса на издаване на разрешения да вземат предвид екологичните резултати през целия жизнен цикъл на дадена инсталация. С него се налага използването на най-добрите налични технологии и методи за управление и се регулират емисиите, управлението на отпадъците, използването на водите и въздействието върху околната среда.

С преамбюла на закона се установяват принципите за „предотвратяване, намаляване и контрол“ на промишленото замърсяване. Това е допълнително определено в член 2, параграф 1, в който се посочва, че законът урежда областта на предотвратяването, намаляването и контрола на замърсяването, произтичащо от промишлени дейности, определени в приложението към закона. В член 3 е определен интегрираният подход за издаване на разрешения. Законът цели спазването на принципите с интегриран подход към издаването на разрешения и контрол на промишленото замърсяване въз основа на най-добрите налични технологии и методи за управление. Тези разпоредби са в съответствие с Директива № 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. относно емисиите от промишлеността (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването) (преработен текст).

Оценка на Комисията: Изпълнена задоволително

9) **Стъпка 15.10**

Наименование на стъпката: Разработване на концептуален документ, в който се определя обхватът на отклоненията от правилата за оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) и стратегическа екологична оценка (СЕО)

Свързана реформа/инвестиция: Реформа 6. Оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) и стратегическа екологична оценка (СЕО)

Финансирана чрез: заеми

Контекст

Изискването по отношение на стъпка 15.10, описано в приложението към решението за изпълнение на Съвета, е:

„Изготвяне и публикуване на официалния уебсайт на Министерството за опазване на околната среда и за природните ресурси след обществени консултации със заинтересованите страни на концептуален документ, в който се определя обхватът на дерогациите от правилата за ОВОС и СЕО. Концептуалният документ съдържа следната информация:

— *относно органа, който определя обхвата на дерогациите от задълженията за ОВОС и СЕО;*

— *описание на обектите и обяснение на причините за включването им в обхвата на дерогацията във всеки конкретен случай;*

— *обосновка на обхвата на дерогациите;*

— *сроковете за предоставените дерогации.“*

Стъпка 15.10 е единствената стъпка от реформа 6 от глава 15 (Екологичен преход и опазване на околната среда).

Предоставени доказателства

1) Обобщаващ документ, в който е надлежно обоснован начинът, по който стъпката е изпълнена задоволително в съответствие с изискванията, посочени в приложението към Решение за изпълнение (ЕС) 2024/1447 на Съвета;

2) Копие от концептуалния документ, с който се определя обхватът на дерогациите от правилата за ОВОС и СЕО, публикуван на 18 септември 2024 г.;

3) Копие от протокола от общественото обсъждане на концептуалния документ, в който се определя обхватът на дерогациите от правилата за ОВОС и СЕО, от 14 май 2024 г.;

4) Хипервръзка към публикацията на уебсайта на Министерството за опазване на околната среда и за природните ресурси и снимка на екран;

5) Хипервръзка към публикацията, в която са обявени обществените консултации, и снимка на екран.

Анализ

Обосновката и доказателствата по същество, предоставени от украинските органи, обхващат всички съставни елементи на стъпка 15.10.

Документът бе изготвен от Министерството за опазване на околната среда и за природните ресурси и публикуван на неговия уебсайт. Той беше предшестван от обществени консултации между 30 април и 30 май 2024 г. На 14 май 2024 г. се проведе онлайн дискусия с участието на 95 представители на заинтересованите страни, както беше потвърдено в протокола от срещата.

В концептуалния документ се посочва, че основният орган, отговорен за определяне на обхвата на дерогациите от ОВОС, е Кабинетът на министрите на Украйна. В ограничен брой случаи такива решения се вземат от Парламента на Украйна. Обхватът на дерогациите от СЕО се определя само от Парламента.

Концептуалният документ включва описание на предметите и обяснение защо тези предмети са включени в обхвата на дерогацията. По отношение на ОВОС общите правила са определени в член 3 от Закон № 2132-IX на Украйна от 15 март 2022 г. относно оценката на въздействието върху околната среда. Дерогации могат да се прилагат, ако са насочени изключително към гарантиране на отбраната и енергийната сигурност на държавата и към премахване на последиците от извънредните ситуации и от военната агресия срещу Украйна. Във връзка с дерогациите при прилагането на СЕО в концептуалния документ се описват видовете освободени програми и тяхната роля в процеса на възстановяване на териториите, засегнати от въоръжената агресия.

Възможността за дерогация от извършването на ОВОС е оправдана от необходимостта да се гарантира отбраната на държавата, да се смекчат последиците от извънредните ситуации и да се неутрализират последствията от въоръжената агресия срещу Украйна по време на военното положение. Дерогациите от СЕО са оправдани в области, които са обект на програми за възстановяване и които са били засегнати от въоръжената агресия срещу Украйна, или в които са концентрирани социално-икономически, инфраструктурни, екологични или други кризи.

Съгласно концептуалния документ всички дерогации от ОВОС са временни, като повечето от тях са свързани с периода на военното положение. В ограничен брой случаи, свързани с управлението на отпадъците в резултат на унищожаване, дерогацията може да се прилага по време на военното положение и в продължение на 90 дни след отмяната му. За две конкретни области се предоставя само еднократна дерогация. Дерогациите от прилагането на принципа на СЕО по отношение на основни програми за възстановяване и развитие са ограничени във времето от продължителността на тези програми.

Оценка на Комисията: Изпълнена задоволително